

A Corvina Alapítvány jelentős vételei 2009

Régi Nyomtatványok Tára

Kabdebóné Tófei Anna magánszemélytől :

Graduale Romanum. (Ed. Sixtus Haug). Augsburg: Erhard Ratdolt, XII. Kal. Jul. 1494. 30. Jun. 1498. – 2° 178 ff.
Hain 7843. GW 10981. CIH 1436. BSB-Ink G-233.

Az európai zenetörténet által számon tartott nevezetes Ratdolt-kiadásból (Augsburg, 1594) Magyarországon csak egy példány található, a Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár gyűjteményében. Az új, eddig magántulajdonban lévő példány olyan egyedi jegyekkel rendelkezik, amelyek érdemessé teszik a kötet megvásárlását. Egyrészt a példány viszonylag ép, számos európai példány csak töredékesen maradt fenn, kézirattal pótolva. Ebből a szempontból ez a példány teljesebb, mint a müncheni vagy a győri.

Irodalom: <http://www.cantofratto.net/gozzi.html>

A példány restaurálásra szorul, későgotikus német kötése sérült, kapcsai és sarokveretei közül egy-egy hiányzik. A kiadvány második részének elejét kézirattal pótolták. Egykori tulajdonosa lehetett a belső kötéstáblára ragasztott exlibris szerint a velencei származású, később, a 17. századtól tiroli Zenobio-Albrizzi család, akik Hardeburg várát (Salorno) is birtokolták.

100.000.-

A Központi Antikvárium 111. aukciója

107. LESSUS SUPER OBITUM... (IOH)ANNIS OLTARDI (DECA)NI, PASTORIS, ET IN(SPECT)ORIS ECCLESIAE, SCHOLAE(UAE) CIB... CUJUS BEATA ANIMA COELO APPULIT, FESTO (ASC)ENSIONIS CHRISTI MDCXXX. – SEÜFFTZER UBER DEN TÖDLICHEN ABGANG... JOHANNIS OLTARD(I)... (Szeben, 1630. Marcus Pistorius.) 1 levél.
RMNY 0

Ismeretlen régi magyarországi nyomtatvány. Egyleveles halotti kárta.

A nyomda: A szebeni városi nyomda – az ősnymodáktól eltekintve – a legkorábbi hazai tipográfia.

Fennállása a következő évszázadokban folyamatosnak tekinthető annak ellenére, hogy néha évekig nincs nyoma működésének. Kiadványaiból a hazai viszonyok között is feltűnően kevés maradt fenn. Jól jelzi ezt, hogy 1601-től 1630-ig a nyomda termékeiből mindössze 20 példány ismert, amelyek közül csak kettő teljes. A fennmaradt darabok legnagyobb része unicum, csupán öt műből ismert két példány. Ennek oka az lehetett, hogy az erdélyi szász nyomdák elsősorban saját területük közvetlen igényeit igyekeztek kielégíteni. Kiadványaik legnagyobb része a könnyen veszendő műfajok közé tartozik: helyi gyülekezet számára készült énekes- és imádságos könyvek, a városi iskola használatára nyomtatott tankönyvek, kalendáriumok, emellett alkalmi kiadványok: temetésre, esküvőre, egyéb alkalmakra készített legfeljebb néhány lapos munkák. Míg az előbbieket általában könnyen elhasználták, idejétműlttá váltak, addig az alkalmi kiadványok eleve kis példányszámban jelentek meg – gyakran ehhez hasonlóan plakátformában –, amelyek őrzése, tárolása nehézkes. A többségükben német nyelvű munkák a szóba jöhető távolabbi – például az önellátó felső-magyarországi – piacokra nem jutottak el, így széles körben való elterjedésük sem segíthette fennmaradásukat. ***Bár az összehasonlító anyag száma csekély, a díszek és a betűtípusok alapján szinte bizonyosra vehető, hogy e kiadvány a szebeni városi nyomdában látta meg a napvilágot.*** A műhely bérlője abban az időben a linzi származású Marcus Pistorius volt. A levél alján látható szótöredék talán az impresszum „Cibinii” szavából származik.

A mű: **A munka a neves szász történetíró, Johannes Oltard halálára íródott, párhuzamos latin és német nyelvű verseket tartalmazza.** A híres szász család sarja 1576-ban született Nagyekemezőn. Apja, Martin Oltard elsősorban az ún. szeben-brassói fali krónika egyik szerzőjeként ismert. Johannes Oltard 1602-től szebeni diakónus, majd veresmarti és nagydisznódi lelkész, káptalani dékán volt. Nevéhez fűződik az ún. Album Oltardianum című, a helyi hadi és politikai eseményeket is tárgyaló családi évkönyv 1591-1629 közötti szakaszának megírása. Az országos eseményekre is kitékintő krónika írását dédapja kezdte el, és fia vezette el 1659-ig. A „Chronicon Fuchsio-Lupino-Oltardinum” címen emlegetett, a 990 és 1699 közötti időszakot áttekintő, erdélyi szász evangélikus lelkészek által összeállított krónikaszerkesztménynek szintén ő készítette az 1619-1630 közötti részét. A szakirodalomban közölt életrajzi adatok szerint január 6-án halt meg, e kárta ugyanakkor halálának időpontját az új naptár szerint május 9-ére teszi.

A példány: Az egyleveles, plakát alakú nyomtatvány két, minden bizonnyal kötetstáblába való papíryanagnak felvágott darabban maradt fenn, méretük együtt megközelítőleg 330 x 220 mm. A két rész közötti hiány mértéke a szövegből nem állapítható meg pontosan, de feltételezhetően csupán egy-két sor vesztetett el. Szélein körben a szedéstükör eredetileg 20-30 mm-rel lehetett szélesebb, a csonkulás több helyen a szöveget is érinti. Több kisebb, valamint az alsó részén egy nagyobb, a német szöveget is érintő hiánnyal.

150.000.-Ft

Tóth Viktória

FRONIUS, Matthias:

Der Sachsen in Siebenbürgen: Statuta Oder eigen Land-Recht, Zu erst übersehen und gemehret Durch Matthiam Fronium. Mit einer Löblichen Sachsischen Universität Freyheit nicht nach zudrucken. In Herrmanstadt Druckts und verlegts Stephanus Jüngling Im Jahr Christi M DC LXXXIV. Herrmanstadt: Stephanus Jüngling, 1684. 4°, 96 X 150 mm. [8], 150,[18] (index) pp.

RMK II. 1555. VD/17. 23:267607X

Korabeli sötétbarna vaknyomásos borjúbőr-kötésben.

OSZK példányai: Széchényi, Todoreshku

Szorosan összefügg ugyanez eladótól megvásárolt kézirrattal, ami magyar nyomdászattörténeti szempontból különleges értékkel bír

HEMMINGSSEN, Niels:

En Præservative oc salig Lægedom imod den farlige oc forgifftige Siælens Siuge, som er Mishaab eller fortuilelse, Aff Niels Hemmingssøn, vdset aff Latine paa Danske ved Jacob Albretssøn.

Prentet i Kiøbenhaffn: Aff Hans Stockelman, 1593. 8°, 76 ff.

Példány: Det Kongelige Bibliotek, szintén összekötve:

Den 51 Penitentz Psalme, vdiagt vdi Bons vijs aff en merckelig Person vdi hans Kaarss oc Bedrøffuelse, oc nu vdset paa Danske aff Jac. Mattssøn Kiøbenhaffn.

Prentet i Kiøbenhaffn: Aff Hans Stockelman, 1593. 8°, 56 ff.

A bekötés ideje valószínűleg a nyomtatással egyidejű. Mindenképpen értékes, nem ismert Magyarországon ilyen kötés. A kötés fatáblás, natúr színű bőr, három bordára fűzve, két kapoccsal zárul, s igen szép poncolt, aranyozott metszése van.

2 db

1.120.000.-Ft

Könyvek

Kabdebóné Tófei Anna magánszemélytől :

Énekeskönyv 1917

3.000.-Ft

Antiquarium Hungaricum 23. Árv.

Chimani, Leopold: Ismeret-tárcza. A kétnembeli ifjuság számára. Benne foglaltatik: Különböző népek erkölcsese s öltözete, a lovagság, a bécsi szent István temploma s a milánói dóm leírása. - - után magyarra tette Vajda Péter. 24 színezett acélmetszettel. Bécs, [1842.] Müller 1lev.+ 75 l.+24 t.

109.250.- Ft

Antiquariat Peter Kiefer 68.

Hevenesi G: Spiegel der Unschuld , oder das Englische Leben des Heiligen Aloysii Gonzagae der ges. Jesu, In zwey Theil entschieden

München, 1745

47 rézmetszet, 318 o.

45.277.-

A Központi Antikvárium 111. aukciója

[Beniczky] Benitzki Péter: Magyar rhythmusok, avagy versek, Mellyeket irt nemzetes --, szenteltt vitéz. Első Része Szép Isteni Ditséreteket és Penitentzia-Tartásra indító énekeket foglal magában; Második Közönséges Magyar Példa-Beszédeket szép oktatással.

Kassán, 1769. Jésus Tarsasága Akad. Coll. bötűivel. 334+[25] p.

Beniczky (1606-1664) a magyar barokk költészet egyik jelentős képviselője. Fő műve először 1664-ben látott napvilágot. Elsősorban a második részt alkotó mintegy 250 magyar példabeszédnek köszönhető népszerűségét jelzi a XIX. század közepéig megjelent számos kiadása is.

Az OSZK gyűjteményében csak egy megcsonkított példány (187.857) található.

42.000 Ft.

Kossuth, (Lajos) Luigi: Lettera di -- agli ambasciatori ed agenti diplomatici Ungheresi, Presso L'Inghilterra e la Francia versione dall'originale Ungherese per cura di un Maggiaro.

Torino, 1850. Tipografia di Luigi Arnaldi. 24 p.

Az országos nyilvántartások szerint nincs belőle példány Magyarországon.

30.000 Ft.

(Gergei Albert): História ama' szép ifjú Árgirusról, Ákléton királynak kissebbik fíjáról, és amaz igen szép Tündér Ilonáról, az ő el-választott kedves mátkájáról. Őszi Vetés után sokaknak kedvek töltéséért. Nyomtattatott ebben az esztendőben.

H.n., é.n. ny.n. [32] p. (Az utolsó levél – tipográfiaailag hasonló – másolattal pótolva.)

Könyvészetileg ismeretlen ponyvakiadás. A szerző 1580 körül írt széphistóriája századokon át a vásári ponyvák egyik legkedveltebb darabja volt.

Pogány Péter így ír róla: „Az első másfél évszázad alatt úgy ronggyá olvasták, hogy csak 1749-ből ismerjük »viszonylag« első kiadását ponyváról. Pedig Tótfalusi Kis Miklóst is ócsárolták ellenfelei, hogy ezt az apróságot is kinyomtatta [...] Gergei Albert Árgirus-át (a szerző nevét Stoll Béla igazította helyre) szinte becsületből, no meg a biztos bevétel tudatában adta ki minden régi magyar nyomda. A versenyben a Nottenstein-Landerer-műhely harmincegy 18. századi kiadása vezet.”

Az OSZK-ban ez a ponyvakiadás nem található meg.

80.000 Ft.

Múzeum Antikvárium

Berei Farkas András: Farsangi muzsika, Pozsony, 1812.

Berei Farkas András a XVIII - XIX. sz. fordulójának kevésbé ismert vándorköltője, alkalmi versszerzője volt. A XIX. sz. elején megélénkülő szépirodalom és nyelvtudomány elindította az úgynevezett "mesterkedő" életművek egész sorát. Ide tartozik B.F.A. életműve is. A korszak mesterkedő költészete - a szórakoztatáson túl - egyik első erőpróbáját jelentette a modern magyar szépirodalom kialakulásának. Műveit a XVII. sz. végén a kor elvárásainak megfelelően az epikus témák verses feldolgozása, a XIX sz. elejétől a líra és a próza egy műben megtalálható keveredése jellemezte. Verseihez illusztrációkat is készített.

A Nemzeti Múzeum könyvtárában Mátray Gábor könyvtárigazgató már az 1860-as évektől módszeres gyűjtését végezte B.F.A. hagyatékokból kikerülő igénytelen nyomtatványainak.

180.000-Ft

Folyóiratok:

Antiquarium Hungaricum 23. Árv.

Szűnórák. Szerkeszté Remete József Miklós

Sopron, 1843-44. 35+1 füzet, aranyozott feliratú, piros selyemkötésben

Az irodalmi diáktársaságok elsősorban saját munkásságuk bemutatását tartották fontosnak, amikor létrehozták szűkebb körnek szóló kéziratot, néhány példányban másolt iskolai folyóirataikat. E lapok divatja az 1830-as években kezdődött, az 1840-es években azonban már minden nagyobb társaságnak saját, kéziratot lapja volt, melyet hosszabb-rövidebb ideig szorgalmasan másolgattak, s egy-egy buzgó szerkesztő jóvoltából tartottak fenn. A szerkesztő távozásával a lapok általában meg is szűntek, helyükben újak indultak. Az ilyen folyóiratok eszmei értékét csak növeli, hogy ezekben találkozhatunk a későbbi irodalmi élet nem egy jelesének első irodalmi próbálkozásaival is, tudjuk, hogy Jókai és Petőfi is hasonló lapokban mutatta meg először oroszlanckörmeit. Az egymással szembenálló lapok szerkesztői időnként egymást is megszurkálták tollukkal, vitáikról, érveikről e lapok hasábjain tudósítottak. A lapok kéziratot jellegéből következik kis példányszámuk, és fennmaradásuk igen esetleges volta, ez az oka annak, hogy a név szerint ismert lapoknak is csupán a töredéke lelhető fel az utókor számára.

E ritka lapok közül való a soproni SZŰNÓRÁK, melynek egy bekötött, remek állapotban lévő példánya a Soproni Magyar Társaság emlékei között maradt fenn. Az évfolyam egyes füzetei az 1843/1844-es tanév folyamán készültek, szerkesztőjük pedig Remete József (1824-1882) későbbi ügyvéd, aki a soproni ágostai-evangélikus lyceumban tanult. Az 1843-ban indult lap előzménye 1-2 füzet után abbamaradt, a Szűnórák azonban 35 számot ért meg, és akkor is csupán azért szűnt meg, mert szerkesztője Győrbe távozott joghallgatónak.

Bár munkatársai valamennyien a Magyar Társaság tagjai közül kerültek ki, a lap mégis független orgánumként aposztrofálta magát, amint ez a kötet legelejére illesztett jegyzői feliratról is kitűnik. A bevezetőben a lap megindulásának körülményeiről maga a szerkesztő tájékoztat, a befejezésben pedig összefoglalja egyévi munkájuk eredményeit. A vezércikkek fölött díszes címezést láthatunk, árnyékolt, nyomtatott nagybetűkkel, félkörívben írták a lap címét, alá tollrajz kerűt, legtöbbször valamilyen jelkép (sír, lant stb.), esetleg valamilyen tájkép jelképes alakokkal. A saját verseket, kezdetleges irodalmi alkotásokat közlő oldalak mellett az egyes rovatokban a bírálatokon és vitacikkeken kívül képet kapunk nemcsak a korabeli diákélet jelenségeiről, de a vármegyei tisztújításról és bálokról is. A lapban említés történik Pákh Albertről is, aki később hasonló címmel szintén kéziratot szerkesztett Sopronban, ami azonban nem maradt ránk.

Az igényesen szerkesztett lapban többször is olvashatunk a rivális folyóiratról, a Haladó-ról: a két lap igen éles hangú, sokszor személyeskedő cikkekben támadta egymást. Ennek az ellentétnek köszönhető a SZÜNÓRÁK fennmaradása is, mert amikor Remete híret vette, hogy a Haladó évfolyamát annak szerkesztője a Magyar Társaságnak ajándékozta, úgy érezte, ő sem tehet másként, ezért saját, díszesen bekötött példányát adományozta a Társaságnak, azt a példányt, melyet ma a kezünkben tarthatunk!

A lapba álnéven író munkatársak nevét Remete a Toldalékban sorolja/oldja fel. Eszerint a lapba Remete József, Csapli István, Tóth József, Dienes Lajos, Németh János, Ritter István, Illés August, Liberge István, Horváth Károly, Veöreös Miklós és Bodroghy Lajos írtak, akiknek neve egyre-másra felbukkan a század történetének, kultúrájának későbbi alakító, közéleti szereplői között is.

80.500.- Ft

Térképtár

C. A. Burden, Ltd.

Hongrie. 164x121 mm. Térkép

E mű első alkalommal **Jean Boisseau** a *Trésor des cartes géographiques des principaus estatz de l'univers...* című atlaszban látta meg a napvilágot 1643-ban. Ez az atlasz eredetileg Johannes Janssonius *Atlas minor* ... 1628-ban Amsterdamban kiadott munkájának kicsinyített francia nyelvű változata.

E mű igen népszerű lehetett, mivel 1653-ban ismét közreadták. Valószínűleg a réznyomó lemezek megkoptak, így a felújítás nyomán apró változásra figyelhetünk fel:

1643-as kiadáson a méretarány megnevezése: *Lieues communes*, míg

1653-es kiadáson a méretarány megnevezése *Lieues commune* lett, miközben a térképek sorszáma nem változott.

A most felbukkant térkép a 2. változat, amelynek létezéséről viszont Szántai Lajos: *Atlas Hungaricus. Magyarország nyomtatott térképei 1528-1850.* Budapest. 1996. (71. p.) című műve nem tudott. Oly annyira, hogy e változat már Louis Boissevin-hez kapcsolható.

Így e mű megvételével, egy olyan ritkasággal gazdagodhattunk, amely eddig a magyar kartográfia történettel foglalkozó kutatók előtt teljesen ismeretlen volt.

57.856.- Ft

Reiss & Sohn Antikvárium 128. aukciója

Il ver Disegno della Fortezza di Canisa, Roma. 1601, G. Orlandi,

E mű Nagykanizsa várát és városát ábrázolja. Ferdinánd osztrák főherceg vezette csapatok 1601. szeptember 10-én kezdték ostromolni a törököktől megszállt jelentős várat, de az ostromot végül november 17-én minden eredmény nélkül abba hagyták.

E térkép **ritka**, magyarországi közgyűjteményekben csak a Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Képcsarnok gyűjteményében található meg. (Lásd Szalai Béla: *Magyar várak, városok, falvak metszeteiken 1515-1800. I. A mai Magyarország.* Budapest, 2006, 92. p. + 144 tábla)
Készítője és közreadója Giovanni Orlandi.

243.284.- Ft

Antiquariat Holger Christoph

Governo Monarchio R. DELL' UNGHERIA AUSTRIACA, anticamente PANNONIA et IAZZIGES.

[Firenze] [A. Lamberti] [1779] 1 térkl. rézmetszet, kézi szín. 4,7x5,2 cm
A térképet G. de Baillou vagy A. de Rabatta tervezte, A. Lamberti metszette és jelentette meg Játékkártya-térkép, amely egy 97 lapos, olasz Tarot-kártyaváltozatnak, a firenzei ún. Minichiate-nak a 24. lapja, mely egyúttal zsebatlaszként is szolgált. Települések jellel, névvel, közigazgatási határokkal, számmal, a domborzat halmos ábrázolással, a Kárpátok névvel is feltüntetve, Buda és Pozsony csak jelölve, de név nélkül.

A térkép és a táblázat között térkép-sorszám és a Tarot-kártya asztrológiai eredetű Mérleg-jele szerepel. Közigazgatási jegyzék és a nagyobb városok a térkép alatti táblázatban, amely egyúttal számmagyarázat is.

67.196.-Ft

Kézirattár

Czigány Géza

Hermányi Dienes József jegyzőkönyve. A negyedréti, kissé sérült 18. századi kötésen még látható az eredeti minta. 212 utóbb számozott lapot tartalmaz.

Az írás a meglévő autográfiaikkal összevetve kétségtelenül Hermányi Dienes József saját kézírása. Maga a szöveg is bizonyítja ezt a 129. lapon: „Udvarhelyi Oskolából El-Jötömben E' Vólt Commendatoriam Néhai T. Szigeti György Professoromtól, nékem Hermányi D. Josef[ne]k.” Ezt a bejegyzést csak maga Hermányi tehette.

A kötet voltaképpen egy vegyes tartalmú jegyzőkönyvecske, benne minden akad, amivel az író abban az időben (1752 végén, 1753-ban) találkozott. A kritikai kiadással (*Hermányi Dienes József Szépprózai munkái.* Kiad. S. SÁRDI Margit, Bp., Akadémiai Kiadó–Balassi Kiadó, 1993.) összevetve láthatjuk, hogy erről készült az az ősmásolat, amiről a legtöbb másolatot, köztük a két nagy gyűjteményt, a gyulafehérvárit (a kritikai kiadásban Gyfv) és a marosvásárhelyit (a kritikai kiadásban Mvh) másolták.

A kézirat tartalma:

- 1.1–2. **Édes Posteritásim.* Végén dátum és aláírás: d. 27. Dec. 1752. Enyed. Hermányi József.
- 2.3–19. *Clementis Divina Providentia Papae XI.* (latin)
- 3.19–26. *Joh. Frickii annotationes in Bullam hanc A. 1719. Ulmae* (latin)
- 4.27–41. **A. N. Enyede [!] V. Tractus' leg-régibb Protocolumából. 1752-ben.* (A továbbiakban: NVT)
- 5.42. *Gubernium Commissiojának Copiája az Inneplésről. A. 1752.* Aláírása: Adalbertus Somlyai. (latin)
- 6.42–43. NB. jelek alatt magyar nyelvű kommentár
- 7.43–44. *T. Superintendens Borosnyai L. János Uram Levele Copiája. Marosvásárhely, 1751. 10. Oct.* (latin)
- 8.44–45. *Summa propositionum Regiarum d. 10. Maj. an. 1751. in Diaeta Generali Posonii* (latin)

- 9.45–50. *E' Walckneri Vienna a Turcis Obsessa A. 1683.*
 10.51–53. **Pasquillus, qui Posonii emanavit sub Diaeta 1751.* (latin)
 11.53–56. *Romae 1. Jul. 1751. Constitutio Pontificis Benedicti XIV. edita* (latin)
 12.56–62. *Copia Literar[um] Archiepiscopi Viennensis* (latin)
 13.62–63. Kommentár
 14. 64. *A' Basileai Bibliákrol T. Professor Ajtai Ur[am] Czedola[ja]*
 15.64–96. *Anno 1752. ezen Esztendőbeli Novellákból* (újságok kivonata, magyar–latin)
 16.97. Csillag jelzéssel fél lapnyi szöveg, a helynevekből láthatóan a NVT folytatása)
 17.97–99. **A' Székely Reformatusoknak Gravaminái et Postulatum.* A. 1643. d. 14. Jun.
 18.* 100. *Resolutio V. D. Ministrorum Orthodoxorum. 1643. d. 15. Jun.* A lap alján: *A' Több Resolutiok el-vesztenek a' mi Protocolumunkból.*
 19.100–112. NVT
 20.112–118. *Acta S. Synodi Generalis jussu et consensu Cels. et Clementissimi nostri Principis D. D. Michaelis Apafi*
 21.118–120. NVT
 22.121–129. *1752-ben az Agrippinai Novellákból való Excerpták* (újságok kivonata, magyar–latin)
 23.129–131. *Udvarhelyi Oskolából El-Jöttömben E' Vólt Commendatoriam Néhai T. Szigeti György Professoromtól, nékem Hermányi D. Josef[ne]k* (latin)
 24.131–153. **E' Biographia <Illust. Com.> Nicolai Bethlen MS.* (a jelzett szavak tintája elmázolva)
 25.153–155. **Carmen Nicolai Betlen ad Josephum Filium A. 1708. in Aug.* (latin)
 26.156. (egy bekezdésnyi érdekesség után) **Andreas Osiander* (latin–magyar)
 27.157–161. **E' Schmeizelio Coronensi de Statu Eccl. Luther. Transyl. 1722.* (latin–magyar)
 28.161–174. **Isabella Királyné Diplomája* (latin), egyházi följegyzések (magyar)
 29.174–175. **Smeizel a' Templombeli musikáru*
 30.175–176. **A' Keresztelés Brassóban. A' Temetésről Brassóban*
 31.176–178. **Szász Püspökök Catalogusa*
 32.179–212. **Tofeus Mihály Reform. Püspökről, tréfás dolgok*[Püspökök élete]

A kis szövegrészek nincsenek elkülönítve, csupán némelyik alá van húzva.

Az előkerült kézirat számos kérdést megválaszol vagy jobban megvilágít, amit a kritikai kiadás sajtó alá rendezésekor nem lehetett megnyugtatóan tisztázni, és – ami talán még értékesebb, mert ritkább információ – bepillantást enged a szerző alkotásmódjába.

800.000.-Ft

Tóth Viktória

FRONIUS, Matthias :Der Sachsen in Siebenbürgen Statuta

Matthias Fronius munkája, a szász jog első teljes összefoglalása (1583), egészen a 19. század közepéig érvényben volt. 1583-ban jelent meg Brassóban latinul és ugyancsak ebben az évben, ugyanitt németül. A következő kiadás 1684-ben jelent meg Szebenben németül, Stephan Jüngling nyomdájában. Ezt a brassói 1721-i kiadás követte.

Az OSZK-ba került kézirat Johannes Hermelius kezétől származik, a címlap szerint mindenképpen ő a scriptor („Schriebs Johannes Hermelius.”), és az utolsó beírt lapon található impresszum szerint ő volt az, aki az alapszöveget, az 1583-i kiadást a 17. század végével korrigálta, és így egy új szövegkorpuszt alkotott.

A kézirat 1685-ben készült. Küllemére nézve kompakt nyomdai kivitelről beszélhetünk, a rendkívül gondos, szép, kiírt, hibátlan íráskép mellett erről tanúskodik a címlap és a tollrajzos, későreneszánsz díszes kezdőbetűk. (Emellett említést érdemel az ugyancsak igényes vaknyomásos későreneszánsz bőrkötés.)

Az összeállítóról sajnos nem túl sok adattal rendelkezünk, ezek viszont árulkodóak. Hermelius faktora volt annak a Stephan Jünglingnek, akinek nyomdájában az 1684-i kötet megjelent, később a nyomdász özvegyénél dolgozott tovább faktorként. A század utolsó évtizedében önállósíthatta magát, legalábbis erre utal, hogy Zabanius Izsák I. Apafi Mihály felett mondott gyászbeszédét (RMK II 1703) ő adta ki Szebenben 1691-ben. Szabó Károly azonban más kiadványt nem tud a nevéhez kötni, valamilyen okból nem vált igazi, sikeres nyomdásszá.

Mivel a kézirat egyetlen olyan információt sem tartalmaz, amely arról árulkodna, hogy mi volt a célja az összeállítónak, és nem ismerünk külső forrást sem róla, csak feltételes módban rekonstruálhatjuk a történetet.

Hermelius minden bizonnyal érezte, hogy a száz év után 1684-ben megjelent kötet mint praktikus jogi kézikönyv és a szász nemzet önállóságának emblematikus szövege óriási keresletnek örvend. Talán elkapták a példányokat, és még mielőtt valaki más, esetleg megint Jüngling megjelentette volna, készített egy nyomdakész példányt, immár a saját nevét feltüntetve kiadóként, egy valóban kompaktabb kötetet mindkét korábinál. Talán házalt vele a tanácsuraknál, köztük Francknál és Milesnél, de valamilyen okból nem sikerült támogatást találnia a saját kiadásához.

Az OSzK-ba került kézirat ismeretlen szöveget vagy variánst nem tartalmaz, ám kétségtelenül új szövegekkel van dolgunk. Elsősorban a nyomdatörténet, kiadástörténet kontextusában tudjuk érdemeinek megfelelően elhelyezni.

1.120.000.-Ft

Zeneműtár

Bősze – Dávidházy –Földváry könyvárverés 2009. 05.07.

W. A. Mozarti Missa pro Defunctis. Requiem... bei Bretikopf in Leipzig. – Kézirat másolat.

A másolat feltehetően a 19. első harmadában készült a Bretikopf & Härtel lipcsei zeneműkiadónál 1800-as évek elején megjelent kotta alapján. Az utolsó oldalon észlelhető „Tsukly” bejegyzés – melyet utóbb kitöröltek – valószínűsíti, hogy a másolatot a magyar Tsukly József Mihály, a század első felében Pesten működő „derék Clavirista 's Compositor” készítette. A magyarországi Mozart recepció e figyelemreméltó emlékének további különlegessége, hogy a helyenként fellelhető ceruzás bejegyzések napjainkig tartó folyamatos használatra utalnak.

57.500.- Ft

Weiner Leó: Peregi verbunk klarinétra... Zongora rész. – Autográf kézirat

A Zeneműtár alapítása óta kiemelt figyelemmel gondozza a 20-21. századi kortárs magyar szerzők kompozícióit; nemzeti könyvtári feladataiból adódóan folyamatosan bővíti azokat. Weiner Leó (1885-1960) népszerű művének most fellelt autográfja értékes adalék lehet a szerzői életmű kutatói számára.

57.500.-Ft

Lickl, Giorgio [György]: Due Duetti per il Forte Piano e Flauto...

– Nyomtatvány, 1790-es évek vége?

Georg Lickl (1769-1843) osztrák származású magyar zeneszerző. Elsősorban egyházzenei műveket írt, ám mellette sikeres színházzenei karrierje is kibontakozott: 1793 és 1802 között Bécsben Emanuel Schikaneder (Mozart Varázsfuvolájának szövegírója) színházában nyolc operája került színre. Lickl 1807-ben Pécsre költözött ahol haláláig a székesegyház karnagya volt. Szeretne ágazó tevékenysége (többek között zenemű-kereskedést nyitott, tanított) jelentősen emelte a városi zeneélet színvonalát. Lickl Joseph Haydn támogatását és megbecsülését is élvezte: egy kompozíciója megtalálható volt a művész kottatárában – napjainkban a Zeneműtár Esterházy gyűjteményében – is. A ***Due Duetti...*** a komponista ritkán előforduló világi köteteinek egyike jelen ismereteink szerint közgyűjteményben eddig nem volt fellelhető.

48.000.- Ft

Fotótár

Pastinszky Antikvárium

Első világháborús üvegnegatív sorozat 42 db 13X18 cm

Az Országos Széchényi Könyvtárban 1914 végén német példát követve *világháborús* különgyűjteményt hoztak létre. Ez 1914-15-ben szervezetileg a Levéltári osztályhoz tartozott, majd 1916-1920 között önálló osztályként működött, majd beolvadt a Nyomtatványtárba.

Ennek a gyűjteménynek a fényképanyaga (legalábbis egy része, hiszen a pontos leltárt még nem ismerjük) jelenleg az OSzK Fénykép- és Fotóművészeti Tárában található. Az anyagot 2008-ban a Fényképtár munkatársai megtisztították, a szükséges restaurálásokat a Restaurátor osztály megkezdte. A Fényképtárban elvégezték a mintegy 5400 fotográfia rendezését, és megkezdődött a feldolgozás és a digitalizálás is.

A rendezés során láthatóvá vált, hogy a fotográfiaik nagy része német és osztrák „fotóügynökségek” anyaga. Csak kisebb részben vannak biztosan magyar szerző által készített képek, képsorozatok, amelyek nem a hivatalos propagandakép készítés szempontjait tartották szem előtt.

Az I. világháború kitörésének 100. évfordulója közeleg. Erre készülve szükséges lenne további magyar anyagokkal is kiegészíteni a gyűjteményt, ehhez járulhat hozzá ez az *üvegnegatív* sorozat. A háborús körülmények között készült, jó állapotú, átlagban 13x18 cm-üvegnegatívokat az észak-olasz fronton készítette a Szentendrétől északra lakó magyar katonatiszt.

A történelmi vonatkozású dokumentumképek iránt folyamatosan élénkül az érdeklődés. Ennek minél jobb kielégítését szeretnénk kiegészített anyagunkkal is szolgálni.

33.600.-Ft

Sztereo üvegnegatív felvétel 15 db fürdőkről

A Magyar Fürdőalmanach 2007-ben jelent meg az Országos Széchényi Könyvtár kiadásában, azonban a fényképtári gyűjteményekben egyetlen strandoláshoz, fürdőkultúrához kapcsolódó felvétel sem található. Az anyag különlegessége, hogy *sztereo üvegnegatívokon* látható néhány budapesti fürdőépület, illetve medencéje a korabeli strandolókkal. Három képen a hévizi fürdő, illetve az egyik (azóta már nem létező) balatoni fürdőház látható

15.000.-Ft

Aprónyomtatványtár

Hodobay Aukciós ház 30. Árv.

Plakátok:

Kiss István szobrászművész kiállítása 1977.(So Ky) (56x 82)	1.150.-Ft
Florena kozmetikum (58x80)	1.380.-Ft
Ezt várhatta Európa a bolsevizmustól (84x59)	29.990.-FT
Játszd újra Sam!(41x57)	3.220.-Ft
Moulin Rouge – Csókparádé (Vicky 35) (34x49)	28.750.-Ft
Kolorin az elegáns nő hajfestéke (Gádor) (17X24)	2.530.-Ft